

Gemeentesecretaris Ruddijs:

‘De begroting is echt van ons allemaal’

Onze Programmabegroting 2020-2023 saai? Echt niet! Het vaststellen van de begroting is juist het spannendste moment van het jaar. “In de begroting staat alles wat de gemeente de komende jaren kan gaan doen”, vertelt de nieuwe gemeentesecretaris Ruddijs. “Het is voor de gemeenteraad het belangrijkste instrument om als vertegenwoordigers van al onze inwoners het geld naar de goede plek te sturen. De begroting is dus echt van ons allemaal.”

Als gemeentesecretaris is Sebastiaan Ruddijs niet alleen aanvoerder en eindverantwoordelijke van alle ambtenaren, ook vormt hij de schakel tussen ‘zijn’ ambtenaren en het college van burgemeester en wethouders. “Aan mij de taak om chocola te maken van wat het college wenst en wat ambtelijk haalbaar is”, legt hij uit. “Vanuit de gedachte dat de begroting van ons allemaal is, was één van die wensen het voor alle inwoners toegankelijk en begrijpelijk maken van die begroting. Wij hebben gekozen voor een digitale begroting in hapklare brokken verdeeld.”

Digitale dienstverlening
Eén van die hapklare brokken is de Begroting in één oogopslag, ook in deze publicatie te zien. “Via onze website kunnen inwoners dieper in de begroting duiken door bijvoorbeeld per thema te kijken wat wij gaan doen en wat het mag kosten”, aldus Ruddijs. “Ook werken wij aan een nieuwe website, die met het oog op onze digitale dienstverlening beter toegankelijk en begrijpelijk zal zijn. Wij zijn er voor de inwoners en staan graag dichtbij. Laat ons dus ook weten wat u van de digitale begroting vindt. De goede én minder goede punten, zodat wij het volgend jaar nog beter kunnen doen.”

gemeente
Zwartewaterland
Genemuiden • Hasselt • Zwartsluis

2020-2023 PROGRAMMABEGROTING

PROGRAMMABEGROTING 2020-2023

Ondanks zorgen blijft de ruimte voor ambities bestaan

Onlangs presenteerde het college een sluitende programmabegroting 2020-2023 die vervolgens door de gemeenteraad werd vastgesteld. Een begroting met ruimte voor ambities, maar ook zorgen over schommelende inkomsten vanuit het gemeentefonds en tekorten binnen het Sociaal Domein. “Onze financiële positie staat onder druk, maar onze ambities houden wij overeind”, zegt wethouder Slingerland. “Zonder extra belastingverhoging krijgen wij onze begroting sluitend en daar ben ik blij mee.”

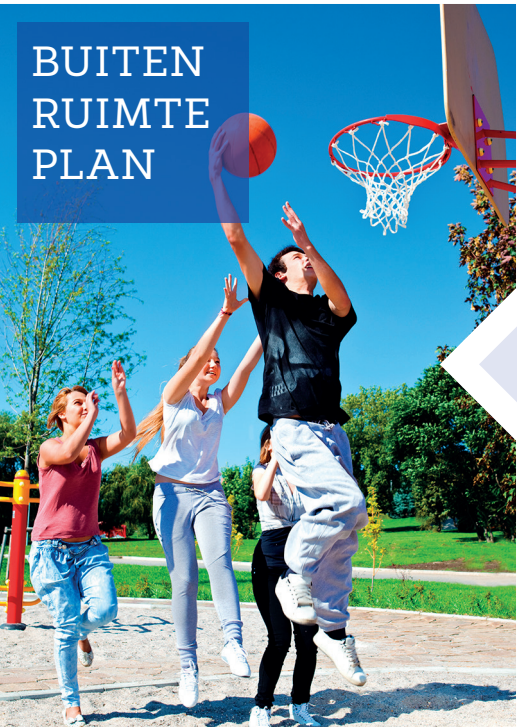
De begroting laat zien dat de gemeente zorgvuldig met haar uitgaven omgaat. De zorgen hebben dan ook betrekking op de inkomsten, die van het Rijk en uit eigen belastingen afkomstig zijn. “Als het Rijk minder geld uitgeeft, komt er ook minder geld vanuit het gemeentefonds onze kant op. Dat noemen wij ‘samen trap op en trap af’. Dit principe brengt op dit moment grote schommelingen met zich mee. Zo gaf het Rijk in september aan dat de uitkering in het lopende jaar vier ton lager zou uitvallen en dan kun je als gemeente niet anders dan achter de feiten aanlopen.”

Financieel gezond

Sinds 2015 is niet het Rijk, maar de gemeente verantwoordelijk voor het Sociaal Domein. “Vanuit de gedachte dat wij het efficiënter kunnen, lag het bijbehorende budget behoorlijk lager. Nu zien wij dat mensen met een zorgvraag eerder bij ons aankloppen. Dat vinden wij belangrijk, maar het vergroot ook de tekorten in met name de jeugdzorg. Naast dit alles liggen ook grote opgaven als de Omgevingsvisie en Energietransitie op ons bordje. Met temporisering - het over een langere periode uitsmeren van bepaalde investeringen - is het ons echter gelukt een financieel gezonde gemeente te blijven.”

BUITEN RUIMTE PLAN

ONTMOETEN, BEWEGEN, SPORTEN EN SPELEN IN ONZE OPENBARE RUIMTE

Vaak was een speeltuintje met het plaatsen van een schommel, wipkip en bankje wel klaar. Zo ook in onze gemeente, maar wat als wij daar nu eens anders naar gaan kijken? Als wij een openbare ruimte creëren, die alle inwoners uitdaagt tot ontmoeten, bewegen, sporten en spelen? “Ik ben er enthousiast over”, zegt wethouder Slingerland. “En dus werken wij aan een plan, waarmee wij de inrichting van de buitenruimte in verschillende wijken afstemmen op de behoefte van mensen die er wonen.”

Onlangs vroegen een paar jongens aan de wethouder waarom speeltuintjes alleen uit toestellen voor kinderen tot acht jaar bestaan. “Dan besef je hoe belangrijk het is dat er in een wijk met ook oudere kinderen voldoende ruimte is om hutten te bouwen of een potje basketbal te spelen. Wonen er meer mensen op leeftijd in een wijk, dan is er wellicht behoefte aan een ontmoetingsplek

met bankjes. Eventueel naast een omheind losloopegebied voor honden, zodat hun baasjes er ook even kunnen bijpraten. Zo kan de buitenruimte positief bijdragen aan het welzijn van al onze inwoners.”

Participatie

In het buitenruimteplan komen verschillende opgaven en ambities van de gemeente samen. Denk aan de strijd tegen eenzaamheid, het stimuleren van een gezondere leefstijl en het onderhoud van onze speeltuintjes. “Wij kiezen een integrale aanpak met participatie als belangrijke schakel. Zo benaderen wij scholen en verenigingen om met ons mee te denken. Wij gaan ook zelf naar de wijken om met mensen te praten en te zien waar kinderen graag rondstruinen. Met het oog op een samenleving waarin iedereen mee doet, houden wij ook bij het inrichten van de openbare ruimte rekening met iedereen.”

TOPWERKLOCATIE
TAPIJTCLUSTER
GENEMUIDEN-HASSELT

Samen investeren in duurzaamheid binnen een circulaire economie

Zwartewaterland heeft een sterke economie met een prominente rol voor de tapijtindustrie. Onze economie is onderscheidend en van betekenis voor de hele regio en verder. Dit was voor de provincie aanleiding om het Tapijtcluster Genemuiden-Hasselt in 2018 als Topwerklocatie aan te wijzen. “Nu werken wij met provincie en bedrijfsleven samen om dit cluster vitaal te houden, om onze bedrijven klaar te maken voor de toekomst door te investeren in duurzaamheid en een circulaire economie”, vertelt burgemeester Bilder. “Er gaat geen week voorbij of er wordt met elkaar over gesproken.”

Kijkend naar duurzaamheid onderzoeken onze bedrijven hoe zij samen hun energieverbruik kunnen verlagen. Ook het opwekken van duurzame energie wordt onder de loep genomen. “Er is gekeken naar de collectieve aanpak van tuinbouwbedrijven in de Koekoekspolder, maar de daar gekozen techniek bleek geen oplossing voor onze tapijtindustrie”, aldus Bilder. “De juiste oplossing is nog niet gevonden, maar alleen al de gezamenlijke zoektocht is winst voor onze bedrijven. De bereidheid om samen na te denken over onder andere zonnepanelen op bedrijfspanden en nieuwe ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid is groot. Ik ben er dan ook van overtuigd dat het ingezette traject tot de goede keuzes gaat leiden.”

Goede werkgevers

Ook denken onze bedrijven na over een circulaire economie gericht op het hergebruik van producten en grondstoffen. “Er is al tapijt ontwikkeld waarbij de rug en toplaag zich makkelijker laten scheiden om vervolgens volledig gerecycled te kunnen worden”, zegt Bilder. “Zo spelen bedrijven optimaal in op de groeiende vraag naar duurzame producten en creëren zij een voorsprong op concurrenten. Het maakt ze goede werkgevers die er mede voor hebben gezorgd dat wij de laagste werkloosheid van de provincie kennen. Als gemeente hebben wij een faciliterende en ondersteunende rol door trajecten richting andere overheden te begeleiden, voor alle vragen één bedrijvenloket te bieden en zorgvuldig mee te denken in bijvoorbeeld uitbreidingsplannen. Samen houden wij ons bedrijfsleven vitaal.”

.....

HELP!

Ik heb een **rolstoel** nodig.
Heb ik recht op **bijstand**?
Mijn kind **praat** nog niet!
Waar moet ik zijn?

SOCIAAL DOMEIN

‘Naast preventie blijven wij de zorg bieden die nodig is’

Veel van wat de gemeente doet, is zichtbaar in onze gezamenlijke leefomgeving. Ons aanbod op het gebied van zorg en ondersteuning wordt pas zichtbaar op het moment dat je het zelf nodig hebt. De afgelopen jaren heeft de gemeente haar zorg- en ondersteuningstaken vanuit de Participatiewet, Jeugdwet en Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) bij elkaar gebracht in het Sociaal Domein. “Het zijn echter niet de regels, maar de mensen die wij centraal stellen”, zegt wethouder Knol. “En dus willen wij met onze zorg en ondersteuning nog dichter bij onze inwoners komen te staan.”

Om dit te realiseren, werkt de gemeente aan de verdere ontwikkeling van haar visie op het Sociaal Domein. Een visie die als paraplu moet dienen voor specifieke plannen, zoals het preventieplan 0-100. “Er ligt al een preventieplan gericht op kinderen van 0 tot 18 jaar, maar problemen als alcohol, overgewicht, eenzaamheid en schulden komen in alle leeftijdsgroepen voor”, aldus de wethouder. “Problemen die je bij iedereen wilt voorkomen en dus richten wij ons op een verbreding van het preventieplan. Daarnaast houden wij ook ons armoedebeleid tegen het licht. Financiële problemen leiden vaak tot andere problemen die het welzijn en de gezondheid raken en die blijven wij liever voor door in een vroeg stadium een helpende hand te bieden.”

Positieve participatie

Bij dit alles benut de gemeente graag de inbreng van inwoners en betrokken organisaties. “Zo denken sportverenigingen mee in onze sportnota en zitten wij ook voor onze cultuurnota met de relevante partijen om tafel”, aldus Knol. “Onderwerpen als vrijwilligerswerk passeren de revue, ook relevant voor onze bibliotheken die wij in samenwerking met Scab, Sakz en Sceg nog meer gaan profileren als het sociale en culturele hart van onze kernen. En met het mantelzorgcompliment en een uitbreiding van onze Buurtkamer Plus blijven wij aandacht houden voor onze mantelzorgers. Je ziet: ook al staat onze financiële positie onder druk, wij gaan niet bij de pakken neerzitten. Vanuit het principe van positieve gezondheid kijken wij naar wat iemand nog wel kan om aanvullend de zorg te bieden die nodig is.”

Wethouder Gerrit Knol

T. 14 038

sociaaldomein@zwartewaterland.nl

www.zwartewaterland.nl/sociaaldomein

PARTICIPATIE OMGEVINGSVISIE
EN LEEFBAARHEIDSPANNEN

Over je eigen omgeving wil je toch meepraten?

Naar verwachting treedt in 2021 de Omgevingswet in werking. In het kader van deze wet werkt de gemeente Zwartewaterland aan een Omgevingsvisie die moet leiden tot één Omgevingsplan. “In de Omgevingsvisie staan de ambities voor ons grondgebied, de kansen en ontwikkelingen die zich op de lange termijn voordoen in de fysieke leefomgeving van inwoners en bedrijven”, legt wethouder Coster uit. “Daar wil je als inwoner of bedrijf toch over mee praten?”

In het voorjaar van 2018 trok de gemeente met Reisbureau Kijk’38 langs de verschillende kernen. Jong en oud kon aangeven wat zij belangrijk vinden op het gebied van onder andere leefbaarheid, veiligheid, klimaat, recreatie en wonen. “De opgehaalde informatie diende als input voor onze Ontmoetingen”, gaat Coster verder. “Afgelopen mei hebben wij per kern met inwoners verder gesproken over hoe zij hun leefomgeving zien en wat zij daarin belangrijk vinden. Het gaf ons niet alleen waardevolle informatie voor de Omgevingsvisie, maar ook voor onze Leefbaarheidsplannen.”

Prachtige speerpunten

De Leefbaarheidsplannen zijn een vervolg op de inmiddels (zo goed als) afgeronde Centrumplannen. “Met de Centrumplannen hebben wij vooral geïnvesteerd in stenen”, aldus de wethouder. “Bij de Leefbaarheidsplannen gaat het om de ruimtelijke en sociale invulling. Vanuit de Ontmoetingen hebben wij prachtige speerpunten en quick wins geformuleerd die de leefbaarheid in Genemuiden, Hasselt, Zwartsluis, Kamperzeedijk en buitengebied vergroten. Met de quick wins gaan wij nog dit jaar aan de slag, de Leefbaarheidsplannen per kern stellen wij in het eerste kwartaal van 2020 vast.”

WAT DOEN WE
AAN DE

VERKEERS- VEILIGHEID?

Als gemeente hebben wij blijvend aandacht voor de verkeersveiligheid. In nauw overleg met de provincie kijken wij naar de best mogelijke oplossingen voor de knelpunten in het verkeer. De komende tijd werken wij met name in en rond Zwartsluis aan het verbeteren van die punten waar fietsers en voetgangers oversteken.

Veilig oversteken

In Hasselt speelt onder andere de overdracht van de parallelwegen langs de N331 van de provincie naar de gemeente. Ook bij het aanpakken van de Vaartweg in 2020 hebben wij aandacht voor het veilig oversteken en nemen wij snelheidsremmende maatregelen bij het binnenrijden van de bebouwde kom van Hasselt. De provincie onderzoekt hoe deze weg vanaf de bebouwde kom richting Lichtmis veiliger gemaakt kan worden voor het verkeer.

Goede fietsverbinding

Ook zetten wij in op het realiseren dan wel aanpassen van de infrastructuur voor fietsers. Zo staat komend jaar de fietsverbinding van Genemuiden via de Zwolsesteeg naar Zwolle op de rol. Daarnaast maken wij ons richting provincie sterk voor een goede fietsverbinding langs de provinciale weg van Hasselt naar Genemuiden.

Op korte termijn pakken wij ook onderstaande punten op:

- Aanpak Westerkaai in Genemuiden
- Fietsoversteek Schaapecteeg bij Kamperzeedijk
- Aanpak Stuivenbergstraat in Genemuiden
- Aanpak snelle fietsers Gennerdijk
- Aandacht voor Tagweg in Genemuiden

ENERGIETRANSITIE &
KLIMAATADAPTATIE...

HOE DAN?

Energietransitie is de overgang van fossiele brandstoffen naar duurzame energie. Onze gezamenlijke opgave is dat, na de nieuwbouw, binnen enkele decennia ook alle bestaande woningen van het aardgas af moeten zijn. In die transitie is besparen op warmte en elektriciteit stap één. Sta wat minder lang onder de douche en stap over op LED lampen. De tweede stap is goed isoleren om zo min mogelijk warmte te verliezen. Om te komen tot stap drie – het opwekken van duurzame energie – hebben wij afgelopen jaar het Programma Energietransitie vastgesteld. De opdracht voor de toekomst is vastgelegd in hectares zonnenvelden, aantal windmolens en energiebesparing. Daar zullen wij ons allemaal voor moeten inzetten. Om dit voor elkaar te krijgen en de juiste instrumenten in te zetten is voor zowel 2019 als 2020 een ton gereserveerd. Daarnaast gaan wij door met ons energieloket en de informatieavonden.

Samen aan de slag

Door ons aan te passen aan het veranderende klimaat beperken wij onze kwetsbaarheid voor klimaatverandering. Hoe gaan wij bijvoorbeeld om met de hogere waterstanden? Dijken kunnen wij niet onbeperkt verhogen en dus moeten wij ook nadenken over gebieden waar wij tijdelijk water kunnen opvangen. De steeds zwaardere regenbuien vragen om een goede afwatering in de bebouwde omgeving. Een simpele oplossing is minder tegels en meer groen in onze tuinen. Meer groen verlaagt bovendien de hittestress tijdens warme zomerdagen. Groen zorgt dan voor de zo gewenste schaduw en verkoeling. Laten wij hier met z’n allen aan werken.

Wethouder
Albert Coster

IMPRESSIE BEREIKTE RESULTATEN 2018-2019

Het regionaal opleidings- en ontwikkelfonds helpt bedrijven bij het verkleinen van tekorten op de arbeidsmarkt. Hierbij is aandacht voor kwetsbare groepen.

In het Preventieplan Jeugd maken we de beweging van achteraf oplossen naar preventie. We hebben een nieuw onderwijskansenbeleid en zijn JOGG gemeente.

Inwoners hebben actief meegedacht tijdens de Ontmoetingen. Hun bijdrage is input voor de Omgevingsvisie en de Leefbaarheidsplannen.

De subsidie-regeling voor monumenten is vastgesteld. Op belangrijke historische gebouwen zijn informatieborden geplaatst.

We verbeteren het groenonderhoud en het onderhoud van voet- en fietspaden. De reconstructie van de N331 is afgerond.

We kennen de knelpunten als het gaat om ‘het wordt natter’, ‘het wordt warmer en droger’. Bij het maken van plannen houden we hier rekening mee.

Het programma Energietransitie is vastgesteld. En we hebben met het energieloket tijdens informatieavonden 600 mensen meegenomen in de mogelijkheden voor het verduurzamen van de eigen woning. Vervolgens zijn 250 woningeigenaren voorzien van een energieadvies. Zij weten welke stappen ze het beste kunnen zetten om de woning geschikt te maken voor de toekomst.

Via het Persoonlijk Internet Portaal kunnen inwoners belastingaanslagen inzien en WOZ-taxatieverlagen bekijken. Ook het regelen van een aantal belastingzaken is mogelijk.

In de gemeente Zwartewaterland zijn in 2018 65 woningen opgeleverd, verdeeld over de drie verschillende kernen. Er zijn verschillende woningtypes opgeleverd. Variërend van rijwoningen voor starters tot rijwoningen met het volledige woonprogramma op de begane grond.

Begroting 2020

In één oogopslag

HOE KOMT DE GEMEENTE AAN HAAR GELD?

Het Rijk
€ 29,7 miljoen
Algemene uitkering

Overige gemeentelijke inkomsten
€ 13,3 miljoen
Overige rijksbijdragen, subsidies, huur en dividend

Hoeveel betaal ik aan

Afvalstoffenheffing	€ 142
Rioolheffing	€ 353
Meerpersoonshuishouden	
OZB	€ 223
Bij gemiddelde woningwaarde	

TOTALE INKOMSTEN
€ 54,7 miljoen

Lokale heffingen
€ 11,7 miljoen

Woonlastenheffingen	
Afvalstoffenheffing	€ 1,4 miljoen
Rioolheffing	€ 3,5 miljoen
OZB	€ 4,8 miljoen
Overige heffingen	
Leges burgerzaken	€ 206.000
Leges omgevingsvergunningen	€ 970.000
Markt- en havengelden	€ 310.000
Overige belastingen	€ 158.000
Grafrechten	€ 375.000

WAARAAN GEEFT DE GEMEENTE HAAR GELD UIT IN 2020?

Dienstbaar
€ 281.000

- Samenwerking met inwoners
- Steun voor vrijwilligers en mantelzorg
- Huisvesting en integratie statushouders

Levendig en vitaal
€ 12,3 miljoen

- Vitale centra en leefbaarheid
- Beheer openbare ruimte
- (Duurzaam) wonen
- Recreëren
- Bereikbaarheid

Transparant en financieel gezond
€ 1,8 miljoen

- (Digitale) bereikbaarheid en dienstverlening
- Financieel gezond

Duurzaam
€ 5,2 miljoen

- Energietransitie
- Water en klimaatadaptatie
- Afval

Sociaal sterk
€ 22,5 miljoen

- Zorg
- Arbeidsparticipatie
- Armoede en schulden
- Onderwijs
- Bewegen, sport en cultuur

Ondernemersvriendelijk
€ 1,8 miljoen

- Ruimte voor ondernemen
- Werkgelegenheid
- Gezonde agrarische sector

Veilig
€ 2,5 miljoen

- Politie en brandweer
- Verkeersveiligheid
- Veiligheidsregio
- Verkeerseducatie

Overige uitgaven
€ 8,3 miljoen

- Bestuur
- Bedrijfsvoering